

מסורות

מחקרים במסורות הלשון ובלשונות היהודים

האוניברסיטה העברית בירושלים המכון למדעי היהדות
המרכז ללשונות היהודים מפעל מסורות הלשון של עדות ישראל

מזכירת המערכת: חגית מנדל
כתובת המערכת: החוג ללשון העברית,
האוניברסיטה העברית, הר הצופים, ירושלים 91905

מסורות

מחקרים במסורות הלשון ובלשונות היהודים

כרך ז

בעריכת

משה בר־אשר

ירושלים ה'תשנ"ג

הקובץ יוצא לאור בשיתוף המרכז לשילוב מורשת יהדות המזרח
של משרד החינוך והתרבות

ההפצה:

הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס
האוניברסיטה העברית, ירושלים

ההפקה:

אקדמון — בית ההוצאה של הסתדרות הסטודנטים של האוניברסיטה העברית

סדר ועריכה במחשב:

האקדמיה ללשון העברית, גבעת רם, ירושלים

©

כל הזכויות שמורות
למכון למדעי היהדות
ולמחברי המאמרים

ISSN 065-350-016-3

נדפס בישראל

הדפסה: 'גרפית' בע"מ, ירושלים

פתח דבר

כרך ז של "מסורות" כולל שמונה מאמרים ועמם – לראשונה בסדרה זו – סקירת ביקורת על ספר. העיון במסורות הלשון כולל חומר מספרות הקראים הקדומה וכן בירורים בדקדוק ובלשון השירה בצפון-אפריקה. המחקרים בלשונות היהודים עוסקים בערבית היהודית הקדומה והמאוחרת, ובטקסט יהודי הכתוב ביאלורוסית. גם הפעם כלולים ב"מסורות" דיונים במרכיב העברי והארמי בלשונות יהודים נבדלות. אף בקובץ הזה מצויים מספר משותפים חדשים המפרסמים בפעם הראשונה בסדרה. יבורכו כל המסייעים בהדפסת הכרך וראש לכולם המכון למדעי היהדות ובראשו פרופ' יוסף הקר ועל ידו הגב' אילנה מאוטנר מזכירת המכון. תודתנו נתונה גם למרכז לשילוב מורשת יהדות המזרח במשרד החינוך והתרבות. כאן המקום להודות לד"ר שמואל ס' פסברג שטיפל באמונה בתקצירים באנגלית, לגב' חגית מנדל שערכה את הלשון והתקינה את הספר ולגב' טל אמיר שסייעה לה רבות והעמידה את הסדר.

תוכן העניינים

ה	פתח דבר
24-1	יצחק אבישור יסודות ארמיים קדומים בערבית היהודית של עיראק
42-25	שלמה אלקיים הפיוט "על הדקדוק" לרבי דוד אלקיים
50-43	יהושע בלאו אצלנו באלאנדלוס, אצלנו במגרב
76-51	משה בר-אשר עיונים במסירות של שרה "לשון לימודים" לרבי רפאל בירדוגו
85-77	אפרים חזן חרוזה ומבטא בשירת רבי דוד חסין
127-87	יוסף טובי שרידי תרגום ערבי לתורה קודם לתפסיר רב סעדיה גאון
144-129	צוגויה סאסאקי המרכיב העברי-ארמי ביידיש: תורת הצורות ותורת המשמעות
186-145	עפרה תירוש-בקר עיון לשוני במשניות המשוקעות בכתב-יד של פירוש ישועה בן יהודה לויקרא
192-187	ולאדימיר אורל תרגום יהודי-ביאלורוסי לחמש המגילות
XVI-VII	תקצירים באנגלית